

Отидат ли старите на вечерня, ще прикленке край него първа снаха и излеком зашепва: — Донка и днес ми хортува, драгинко. Ей трета коледа ще дойде. Луда е по тебе, горкана!

А той с ръка ще махне: — нека си дири късметя. Аз имам либе по сърдце. И пак му се склепат устните.

И на вси из къщи лица смръкнали, когато от чужди разбрали, че той Самодива в Балкана залюбил.

Заприказвало се из село, че Дилян лете в Балкана със самодиви хоро играял и кога водел хорото — по три дни и по три нощи хорото не прикъсвало; че със самодивите се надбегвал; кога те в потайна доба слизали в бездънка да се изкъпят, той се хвърлял сред тях и от дъното на вира златен песък изнисал и ситни-дребни маргари, гирдан изгората му от тях да си наниже.

От тогаз никой в къщи нямал сила на Диляна дума да каже и застранили от него.

Не останало знахар да не обходят за Диляна цар да се наиде.

И на крушум му лели — сърдце от Самодива да му ритне; и ноше, срещу Въртоломей, го сепвали, дано му се умът обрне; и на Чочени го водили с аязмо да го поржсят . . . И къде не го водили — не било!

Като запоен от незнайна магьосница — Дилян по самодивата изгарял.

И кога по Дунавски равнини заплпали тежки есенни мъгли и в села сватби се вдигнали — за чудо и помен — Дилян си довел в къщи самодива Гуга за невеста.

Не била Гуга самодива като другите невести.

Привечер, кога се за вечеря в къщи къщниците приберат, не поднисала лиен на свекъра, да му полее ръцете да си измие, както на млада снаха прилича. Не ѝ било по воля на поклади ръка на старите да целуне, та прошка от тях да има; не можала да търпи, кога срещу празник се на тамяи в къщи размирише.

И възроптали свекър и свекърва; заодумвали я етърви — и на Диляна тжга на сърдце легнала. Ала кога на пролет първа лестовичка кръшна песен под прозорци подела, Гуга самодива, разтворила прозорци, пролетен лъх да влезе; залисала се в градината пред къщи цветя и билки да сади; и Диляна в Балкана пратила луканици на горски цветя да ѝ донесе. И кога априлско слънце метнало златни мрежи над Гугини градини — засмели се: сладкодъхи теменуги, злато-жълта игличина, разтворили коронки пищни лалета; засмяло се сърдцето на Гуга и нечувани песни огласили двори и градина; и уж пее, а пак ѝ тжжна песента.